

Самовіддане служіння рідному Університету

#1-2 от 10.02.2022

Вся громадськість Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», студенти й випускники гаряче вітають з ювілеєм ректора, професора Євгена Івановича Сокола! Своє 70-річчя він зустрічає знаною і поважаною в суспільстві людиною. Наш ректор – один із тих людей, які присвятили свій талант і саме життя розвитку вітчизняної вищої школи, а конкретно – зростанню рідного Харківського політехнічного. Нещодавні знакові події, що відбулися в нашому університеті, яскраво висвітлили особистість ректора Євгена Сокола, як організатора освіти і науки. Завдяки його здібностям як менеджера високого рівня, професіоналізму та енергії НТУ «ХПІ» динамічно розвивається, прямує в перших лавах освітньої спільноти. Таку оцінку діяльності нашого ректора дали учасники відкриття 27 січня в НТУ «ХПІ» Інноваційного кампусу – першого проекту в Україні на базі ЗВО, який поєднує ІТ-навчання, школу підприємництва та коворкінг. Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет, голова Наглядової ради НТУ «ХПІ», засновник компанії UFuture Василь Хмельницький, голова Харківської облдержадміністрації Олег Синєгубов, міський голова Ігор Терехов відзначили унікальність проекту, що об'єднав зусилля влади, освіти та бізнесу, а також особисту роль ректора НТУ «ХПІ» в його реалізації.

Ці ж якості ректора Євгена Сокола, його сучасний підхід до проблем розвитку університету, науки підкреслила ще одна подія того ж дня – конференція з питань комерціалізації досліджень та розробок українських університетів та науково-дослідних інститутів НАН України, що відбулася в стартап-центрі НТУ «ХПІ». Її провели наш університет, Міністерство освіти і науки України, Національна Академія наук України та Бізнес інкубатор НТУ «ХПІ» – перший в Україні технологічний заклад, метою якого є підтримка і розвиток стартапів, конкурентоспроможних на глобальному ринку.

Учасники конференції – ректори провідних університетів та директори НДІ НАН України, представники американських університетів, відомих міжнародних венчурних фондів одноставно відзначили, що українські університети та дослідницькі інститути можуть стати ключовим двигуном зростання нової української економіки, розвитку людського капіталу. В

центрі цих подій була постать їх організатора, нашого ювіляра, члена-кореспондента Національної академії наук України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреата премії НАН України імені С.О. Лебедєва, доктора технічних наук, професора Євгена Сокола.

Народився Є.І. Сокол 14 лютого 1952 року в с. Кочеток Чугуївського району Харківської області. По закінченню середньої школи із золотою медаллю став в 1969 р. студентом електромашинобудівного факультету Харківського політехнічного інституту. Тут він отримав диплом про вищу освіту, почав працювати асистентом, захистив кандидатську (1979) і докторську (1994) дисертації, став професором, очолював заочний факультет (1988–1994), кафедру промислової і біомедичної електроніки (з 1986), працював проректором з навчальної роботи НТУ «ХПІ» (2000–2015). З 2002 р. був обраний головою Ради проректорів з науково-педагогічної роботи Харківської області, працював у складі експертної ради МОН України з питань проведення експертизи дисертацій. У 2012 р. обраний членом-кореспондентом НАН України, а в 2015 р. (та повторно у 2020 р.) – ректором НТУ «ХПІ».

За кожною з цих віх на життєвому шляху Євгена Івановича криється його копітка і натхненна праця за прикладом і під дбайливими керівництвом професорів і викладачів старшого покоління, які передавали молодому науковцю свій багатий досвід і традиції, любов до Харківського політехнічного. І він гідно продовжив ці традиції, всі діяння Євгена Івановича на благо рідного вузу свідчать, що мета його життя – служіння Університетові. Його відданість Політеху була, безумовно, одним з вирішальних чинників результатів виборів ректора в 2015 і 2020 роках, коли за кандидатуру Євгена Сокола проголосувала переконлива більшість делегатів трудового колективу нашого університету.

На посаді ректора НТУ «ХПІ» професор Є.І. Сокол успішно й творчо втілює нові підходи до його модернізації та розвитку як інноваційного, дослідницького, технічного університету нового типу. Першу позицію серед технічних ЗВО та третє місце серед усіх українських закладів вищої освіти другий рік поспіль (2020 і 2021) займає НТУ «ХПІ» у рейтингу кращих світових університетів QS World University Rankings. У рейтингу кращих світових університетів Times Higher Education World University Ranking 2020 НТУ «ХПІ» посів друге місце серед усіх ЗВО України. НТУ «Харківський політехнічний інститут» – один із лідерів академічного рейтингу «Топ-200 Україна» Центру міжнародних проектів «Євроосвіта». Вибудований за останні 6 років такий імідж університету в світовому й вітчизняному освітньому просторі відчутно впливає на його привабливість для молоді. За ректорства Є.І.

Сокола в НТУ «ХПІ» успішно розвиваються STEM та STEAM освіта як довгострокова стратегія формування контингенту для технічних спеціальностей. Ця робота та впровадження інших нових форм профорієнтаційної діяльності посилили увагу абітурієнтів до технічних спеціальностей і до університету в цілому. Високий рівень знань, професійна підготовка, широкий спектр спеціальностей, що їх пропонує НТУ «ХПІ», є затребуваними в нашому суспільстві, наш університет входить до першої 5-ки українських вищих навчальних закладів за кількістю наданих бюджетних місць.

Сміливим інноваційним рішенням керівництва університету став перехід до нової – інститутської – структури. Вона дозволила ефективніше використовувати науковий потенціал вузу, вдосконалити управління, поліпшити фінансування тощо. Склад нашого університету поповнився медичним інститутом, що відповідає світовим тенденціям об'єднання технічної та медичної освіти. У складі медичного інституту ХПІ 12 кафедр, вже отримано 6 ліцензій на післядипломну освіту – навчання в інтернатурі та підвищення кваліфікації за спеціальностями «Медицина», «Фармація, промислова фармація», «Технології медичної діагностики та лікування».

З ініціативи та виключно завдяки зусиллям ректора створена Наглядова рада НТУ «ХПІ», у складі якої представники державних організацій, діячі промисловості, бізнесу, освіти, науки. Разом із головою Наглядової ради НТУ «ХПІ» Василем Хмельницьким ректор очолив реалізацію інноваційної освітньої програми Innovation Campus, розробленої командою українських ІТ-фахівців UNIT Factory у співпраці з нашим університетом. Концепція програми – перехід від декларативної схеми навчання до проектної, спрямованої на набуття практичних навичок створення продуктів і систем. Студенти 5 кафедр університету та інших ЗВО, які беруть участь у цьому проекті на принципах гейміфікації та peer-to-peer (співпраця на рівних), пройдуть навчання вже в новому корпусі НТУ «ХПІ», збудованому для програми Innovation Campus.

Ректор дбає про постійне зростання рівня якості освіти, про удосконалення організації навчально-виховної діяльності. Впроваджена реструктуризація організації навчального процесу на основі кластерного підходу надає НТУ «ХПІ» нового імпульсу для підготовки

висококваліфікованих кадрів та прискорення розвитку економіки України.

Із 2007 р. НТУ «ХПІ» є членом Асоціації європейських університетів (EUA) і став єдиним представником закладів вищої освіти України на 14-му європейському форумі із забезпечення якості освіти «The European Quality Assurance Forum» (EQUAF). Професор Є.І. Сокол особисто вивчав на цьому форумі передові тенденції забезпечення якості освіти, щоб враховувати їх у своїй діяльності.

За активної участі ректора Є.І. Сокола розроблені системи стандартів НТУ «ХПІ», система автоматизованого управління навчальним процесом, впроваджується Пілотний проект МОН України «Дуальна освіта», до якого увійшло 11 спеціальностей нашого університету. За підтримки ректора на 22 кафедрах впроваджено навчальний процес англійською мовою. Постійним піклуванням ректора в університеті створюються необхідні умови для дослідницької активності студентів і викладачів, мотивації студентів, молодих вчених університету до проведення наукових та інноваційних розробок, отримання навичок комерціалізації ідей і розробок, напрацювання механізмів реалізації інноваційних проектів. Успішно реалізується програма співпраці з Фондом Черновецького – міжнародною інвестиційною компанією Chernovetskyi Investment Group (CIG). За час дії програми вчені і студенти НТУ «ХПІ» розробили і представили понад 100 стартапів, а Chernovetskyi Investment Group інвестувала в їх подальше втілення більш як 2,5 млн. гривень.

Переможцем одного з сезонів програми Chernovetskyi Investment Group в НТУ «ХПІ» був проект Elomia, який здобув перше місце серед найкращих стартапів із 42-х країн світу в фіналі Всесвітніх університетських стартап змагань (University Startup World Cup–2021) у Шанхаї (Китай).

В інноваційному бізнес-інкубаторі Eō Business Incubator НТУ «ХПІ» надається менторська підтримка регіональним і загальноукраїнським стартапам, йде навчання технологіям їх просування та фінансування на вітчизняному та міжнародному ринках. Ці та інші конкретні заходи, ініціатором яких є ректор Є.І. Сокол, допомагають студентам, молодим вченим бачити перспективу, здобувати цінний практичний досвід і цікаву роботу, будувати власну кар'єру в Україні.

Євгену Івановичу властива яскраво виражена наукова інтуїція, він зосереджує зусилля колективу на розвитку сьогоднішніх найактуальніших напрямків, які виводять наукові школи НТУ «ХПІ» на передові рубежі.

Ректорат на чолі з професором Є.І. Соколом постійно дбає про розвиток наукових досліджень, їх відповідність світовим тенденціям. Сьогодні НТУ «ХПІ» співпрацює за прямими договорами із 211 освітніми закладами та компаніями із 39 країн світу, цього року укладено 14 нових договорів із закордонними вузами та організаціями. У 2021 році наш університет реалізовував 46 освітніх і наукових міжнародних проектів, 14 програм подвійних дипломів.

Вчені нашого університету здійснюють дослідження на суму понад 60 млн. гривень. Тільки в 2021 р., наприклад, ними опубліковано понад 350 статей у наукометричній базі даних Scopus та більш як 150 у Web of Science. 77 політехніків стали переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт.

Професор Є.І. Сокол не став би таким успішним організатором освіти і науки, якби сам не був відомим вченим. На рахунку Є.І. Сокола-вченого премія імені С.О. Лебедева НАН України (2000), численні нагороди ВДНГ, перемога в конкурсі «Високий потенціал» НАН України (2004) та Всеукраїнському конкурсі «Лідер паливно-енергетичного комплексу» в номінації «Науково-технічна розробка» (2005), інші численні відзнаки і, нарешті, Державна премія України у галузі науки і техніки за роботу «Створення оборотних гідроагрегатів Дністровської ГАЕС для підвищення ефективності об'єднаної енергетичної системи України» (2017). На цій ГАЕС використовується велика кількість електричних приладів і систем, над створенням яких вже тривалий час працює наукова школа кафедри «Промислова та біомедична електроніка» під керівництвом професора Є.І. Сокола. Особисто ним розроблені: методи аналізу і синтезу алгоритмів мікропроцесорного управління з відображенням на комплексну площину; пряме прогнозне мікропроцесорне управління в реальному масштабі часу пристроями силової електроніки з різними типами навантаження; новий метод і алгоритм функціональної діагностики та локалізації несправностей силової схеми і навантаження з глибиною до одного елемента в напівпровідникових перетворювачах частоти; інтервально-кодовий метод для моделювання перетворювачів електричної енергії та систем управління ними.

Під керівництвом професора Є.І. Сокола захищено 3 докторські та 25 кандидатських дисертацій, він є автором понад 300 наукових робіт, серед яких: 7 монографій, 5 підручників і навчальних посібників, більше 30 авторських свідоцтв і патентів.

Авторитет вченого, організатора науки професора Є.І. Сокола підтверджується його членством у багатьох програмних та організаційних комітетах науково-технічних національних і міжнародних конференцій і семінарів. Він є членом секції енергетики Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, членом Пленуму цього Комітету. Одним із ключових факторів модернізації університету ректор Є.І. Сокол вважає інтернаціоналізацію вищої освіти та підвищення академічної мобільності студентів і

викладачів. НТУ «ХПІ» – один із передових українських вишів за кількістю отриманих проектів Міжнародної програми академічної мобільності ERA3MUS+K1. Разом із зарубіжними партнерами університет втілює в життя 16 програм подвійного диплому. Водночас зростає число іноземних студентів в НТУ «ХПІ», сьогодні воно становить майже 1500.

На чолі більшості нововведень у старішому технічному виші України, якому виповнилося 136 років, стоїть сьогодні ректор Євген Сокол – чи то STEAMPARK, який символізує навчальну та наукову діяльність Політеху, чи то модернізація улюбленої бази відпочинку на Сіверському Дінці, чи нові спортивні споруди для тренувань і спортсменів високих досягнень, і звичайних студентів, чи багато іншого.

Вражаюча працездатність, могутня творча енергетика не дозволяють Євгену Івановичу зупинитися на досягнутому. Під його керівництвом НТУ «ХПІ» на основі єдності кращих традицій та інновацій продовжує свій розвиток у системі вищої освіти України. Ректор бачить Харківський політехнічний і в майбутньому флагманом освіти і науки нашої держави, здатним формувати перспективи, діяльність якого спрямована на суспільний і економічний розвиток України.

Візит першого космонавта незалежної України, генерал-майора Військово-повітряних сил України, Героя України Леоніда Каденюка, приурочений до святкування 55-ї річниці першого польоту людини в космос, квітень 2016 р.

Дорогий наш ректоре! В цей особливий для Вас день колектив НТУ «ХПІ» гаряче вітає Вас із ювілеєм! Прийміть щирі побажання міцного здоров'я, довгих років життя, миру, злагоди, нових творчих здобутків!